

اهمیت و برخی از اعمال ماه رجب

فضیلت ماه رجب

ماه رجب و ماه‌های شعبان و رمضان، از ماه‌های بسیار پر فضیلت هستند و از تعبیرات بعضی از روایات برمی‌آید که ماه رجب در میان این سه ماه امتیاز خاصی دارد، تا آن جا که ماه رجب «ماه خدا» نامیده شده است و ماه شعبان «ماه پیامبر» و ماه رمضان «ماه اُمّت». پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز این ماه را «ماه اَصَب» نامیده‌اند، زیرا رحمت خدا در آن بر اُمّت فرو می‌ریزد.

این ماه آمیخته است با یاد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم (به مناسبت مبعث در بیست و هفتم ماه) و یاد امیر مؤمنان علیه السلام (به مناسبت میلاد مبارک آن حضرت در سیزدهم ماه) و خاطره شهادت حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام (در بیست و پنجم ماه) و روزهای مهم تاریخی دیگر؛ و از این نظر یکی از ماه‌های بسیار پر خاطره‌ی اسلامی است.

از روایات متعددی که درباره روزه روزهای ماه رجب - حتی یک روز آن - وارد شده، اهمیت فوق العاده این ماه، و عبادت و خودسازی در آن کاملاً روشن می‌گردد [برای مطالعه این احادیث به کتب عبادی از جمله مفاتیح الجنان اثر شیخ عباس قمی، اقبال الأعمال اثر سید بن طاووس و المراقبات اثر مرحوم آیت الله میرزا جواد ملکی تبریزی مراجعه فرمایید]. از مجموع این احادیث به خوبی استفاده می‌شود که این ماه، ماه تهذیب نفوس و خودسازی و آغاز یک دوره جدید سلوک الی الله است که از ماه رجب آغاز و به ماه مبارک رمضان منتهی می‌شود.

محب اعمال ماه رجب

همان گونه که اشاره شد، روزه گرفتن در روزهای این ماه بسیار سفارش شده است، از جمله روزه گرفتن سه‌روز پنجشنبه، جمعه و شنبه که فضیلت بسیار دارد. در کتب ادعیه از جمله کتاب شریف مفاتیح الجنان تسبیحی از حضرت رسول صلی الله علیه و آله نقل شده که هرگاه کسی نتواند در این ماه روزه بگیرد، آن تسبیحات را بخواند تا ثواب روزه آن روز را دریابد.

اعمال این ماه، علاوه بر روزه گرفتن که ذکر شد، بر دو بخش تقسیم می‌گردد:
لازم به ذکر است فهرست ذیل تنها منتخبی از اعمال وارده است و مؤمنین گرامی برای اطلاع دقیق تر به سه کتابی که در بالا ذکر شد مراجعه فرمایند.)

اعمال مشترک این ماه:

- قرائت دعای شریف «یا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ...» بعد از هر نماز واجب.
- قرائت دعا‌های کوتاه روزانه که در کتاب مفاتیح موجود است در هر روز.
- قرائت اذکار مختلف، از جمله هزار مرتبه «لا إله إلا الله» در تمامی این ماه، یا هفتاد مرتبه استغفار در صبح‌گاه و شبانگاه، و ...
- نماز های مختلف، از جمله دو رکعت نماز در هر شب، در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد»، سه مرتبه «قل یا ایها الکافرون» و یک مرتبه «قل هو الله أحد» و دیگر نماز ها.
- به جا آوردن عمره در ماه رجب که فضیلت فراوان دارد، و زیارات ائمه معصومین، خصوصاً مولایمان حضرت علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية و الثناء.

اعمال مخصوص برخی روزها و شبهای این ماه:

- شب اول: غسل، ادعیه و نماز های مخصوص وارده در کتاب مفاتیح الجنان.
- روز اول: روزه، غسل، زیارت امام حسین علیه السلام و خواندن قسمت اول نماز حضرت سلمان.
- اولین شب جمعه ماه: این شب را «لَيْلَةُ الرُّغَائِبِ» گویند، یعنی شبی که به خاطر پادشاه و فضیلت های فراوانی که دارد مورد میل و رغبت فراوان است. برای این شب اعمال بسیار پر فضیلتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده است. این اعمال شامل روزهی روز پنجشنبه و چند نماز و اذکاری است که در بین دو نماز مغرب و عشاء پنجشنبه شب خوانده می‌شود. [این نماز در شب جمعه اول ماه در مسجد برگزار خواهد شد.]
- شب سیزدهم: خواندن دو رکعت نماز با سوره های «یس، ملک و توحید»، همین نماز در شب ۱۴ چهار رکعت و شب ۱۵ شش رکعت، که فضیلت بسیار زیادی دارد.
- روز سیزدهم: روزه در این روز و در روزهای ۱۴ و ۱۵؛ و هر کس بخواند اعمال ام داوود را به جا بیاورد باید این سه روز را روزه بگیرد.
- شب پانزدهم: غسل، احیاء و قرائت نماز های مختلف مخصوص این شب.
- روز پانزدهم: روزه، غسل، زیارت امام حسین علیه السلام، خواندن قسمت دوم نماز حضرت سلمان، و مهمترین عمل این روز: اعمال ام داوود [لازم به ذکر است اعمال ام داوود روز پانزدهم ماه در مسجد الغدیر همگام با اذان ظهر برگزار خواهد شد.]
- شب بیست و هفتم: غسل و نماز، زیارت امیرالمؤمنین علی علیه السلام.
- روز بیست و هفتم: غسل، روزه، بسیار صلوات فرستادن، زیارت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امیر المومنین علی علیه السلام، و دیگر نماز ها.
- روز آخر: روزه، و خواندن قسمت سوم نماز حضرت سلمان.